

Sinifdə də, səngərdə də QƏHRƏMAN MÜƏLLİM

Burada hər kəsin öz işi var. Kimi nişan alıb hazır dayanıb, kimisi silahları döyüşə hazırlıq vəziyyətinə gətirməklə məşğuldur. Minaları quraşdıran kim, yaralıları döyüş meydanından çıxarmağa çalışan kim, yaralıya ilk tibbi yardım göstərən, sarğı qoyan kim... Sınıf sinif deyil, sanki “döyüş” meydanıdır. Hər biri 62 yaşlı müəllim-komandir, polkovnik-leytenant Azər Bağırının verdiyi tapşırıqların öhdəsindən gəlməyə çalışır. Bakıdakı 158 nömrəli tam orta məktəbin X sinif şagirdləri Çağırışaqədərki hazırlıq dərslərindədir.

Çağırışaqədərki hazırlıq dərslərinin “çağırılmamış qonaqları”

Əslində, cədvələ uyğun olaraq X sinif şagirdlərinin dərsləri olsa da, VIII, IX, XI siniflərdən də şagirdlər var. Azər müəllim deyir ki, onların hər dərsləri belədir. Məktəbin şagirdləri hər fürsətdə onun dərslərində iştirak etməkdən zövq alırlar. Bu dərslərdə də XI sinifdən Aysu Amini, IX sinif şagirdləri Hüseyn Məmmədov və Cavid Atay iştirak edirlər.

Azər müəllimin fikrincə, dərsləri ona görə seçilir ki, dərslərdən çox təlimə bənzəyir: “Tibbi hazırlıq keçirik. Proqramımızda yaralıya ilk tibbi yardım göstərilməsi, zərərli zonadan təxliyə kimi mövzular salınıb. Bu mövzuları keçəndə əsgərdən nə tələb edilirsə, şagirdlərimizlə eyni tələbləri yerinə yetirməyə çalışırıq. Əleyhqazlarını taxırıqlar, hərəkətlərini götürüb əsgər yoldaşlarını təhlükəli zonadan, döyüş meydanından necə çıxaracaqlarını göstəririk”.

36 ilin müəllimi

Azər Bağırılı 36 ildir müəllimdir. Fəaliyyətinin nəticəsidir ki, məktəbin adı düz 27 ildir hərbi oyunlar, yarışlar, müsabiqələrdə qaliblər sırasında çəkilir.

Azər müəllim özü də Bakı məktəblisi olub. Yasamal rayonundakı 13 nömrəli tam orta məktəbdən məzun olandan sonra Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunda oxuyub. “Gənclərin Çağırışaqədərki hazırlığı və fiziki tərbiyə” ixtisası üzrə 1989-cu ildə institutu bitirəndən sonra təyinat alıb və o vaxtdan 158 nömrəli tam orta məktəbin müəllimidir.

26 saat dərslərinin öhdəsindən gəlməklə kifayətlənmir, şagirdlərinin hərbi sahəyə marağını inkişaf etdirmək üçün əlavə oyunlar, yarışlar keçirir, dərslərdən əlavə saatlarda da onların suallarını cavablandırmağa çalışır.

Şagirdləri arasında idmanın da təbliğatçısıdır. Özü də idmançıdır, cüdo üzrə IV dan qarakəmərsə ustadıdır. Sambo üzrə dünya çempionları yetişdirib. Əməkdar məşqçidir, “bədəni tərbiyəsi və idman işçisi”, “Azərbaycan Respublikası qabaqcıl təhsil işçisi”dir.

Azər Bağırılı, sadəcə şagirdləri arasında yox, elə cəmiyyətdə də idmanın, sağlam həyat tərzinin təbliğatı ilə məşğuldur. Onun məqalələri, sağlamlıq, təhsil, idman sahələrində düşüncələri ölkə mətbuatında mütəmadi çap olunub.

Bu dəfə isə onun dərsləri “Azərbaycan müəllimi”nin mövzusu.

Qarabağ müharibəsi veteranı

Ehtiyatda olan zabıt kimi 1993-1994-cü illərdə Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı olub. Ya-

Qarabağ döyüşçüsü çağırışaqədərki hazırlıq müəllimi Azər Bağırılı hər dərsləri təlim kimi keçir

samal taborunun komandiri olan Mirələkbər İbrahimovla I Qarabağ müharibəsində çiyin-çiyinə döyüşüblər: “Müharibəyə Yasamaldan 3 hərbi müəllim cəlb edilmişdik. Şəhid Mirələkbər İbrahimov 153, mən isə 158 nömrəli tam orta məktəblərdə hərbi rəhbər idik, o qəhrəmancasına şəhid olaraq məktəbə qayıda bilmədi, Şəhidlər xiyabanında dəfn olub”.

“Axıncı döyüşümüz Füzulinin Şükürbəyli kəndi uğrunda olub”, - deyən Azər müəllim II Qarabağ müharibəsində də iştirak etmək istəyib: “Ancaq yaşlıları axıra saxladılar, dedilər sizə ehtiyac yoxdur”.

Vətənpərvərlər yetişdirən müəllim

Azər müəllim vətənə döyüşçülər hazırlayıb: “30 il ərzində hazırladığım şagirdlər arasında qəhrəmanlıq göstərərək adını hərbi tarixinə yazdıranlar var. Keçmiş şagirdlərimdən 28 nəfəri şəhid olub, eləsi var itkin düşüb. İlk Milli Qəhrəman yetişdirmişəm”.

Vətənpərvər nəslin yetişdirilməsi prosesinə indi qəhrəman yetişmələrini də cəlb edir: “II Qarabağ müharibəsində qəhrəmanlıq göstərən medalla geri qayıdanlarla görüşlər keçirir, şagirdlərimizə onları nümunə göstəririk”.

Azər müəllimin yetirmələri arasında həyatını hərbi sənəti ilə bağlayanlar da çoxdur: “Mübariz İbrahimov keçmiş şagirdimin əsgəri olub”.

İşlədiyi müddətdə müəllimlər də yetişdirib. 10-dan çox şagirdi onun yolunu davam etdirib, hazırda Çağırışaqədərki hazırlıq müəllimi kimi fəaliyyət göstərirlər.

Bəs indiki şagirdləri?

Azər Bağırılı onlarla da qürur duyur: ““Şahin” hərbi-idman oyunlarında məktəbimizi təmsil edən komandanın kapitanı Ağa Məmmədov silahı ən tez söküb yığan şagirdimdir. Ağanın atası da

şagirdim olub, indi polkovnik-leytenantdır. Ümumiyyətlə, avtomatın sökülmə-yığılmasında ölkə üzrə ən yaxşı nəticəni yetirmələrini göstərib”.

Şagird Ağa Məmmədov VIII sinifdən Azər müəllimin dərslərində iştirak edir: “Atam hərbiçidir. Hərbiçi olsam, snayperçi olmaq istəyərəm. Tarixi sevirəm,

III ixtisas qrupuna hazırlaşırıam. Gələcəkdə Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Akademiyasında, yaxud Polis Akademiyasında oxumaq istəyirəm”.

Fərəc Abbasov da X sinif şagirdidir: “Avtomatımız, piyada əleyhinə, tank əleyhinə minalarımız, tapançalarımız, əl qumbaralarımız var. Dərsimiz çox maraqlı

keçir. Silah söküb yığır, atış edirik. Azər müəllim çox yaxşı dərslər başa salır. Onun dərslərində həm yaxşı öyrənirəm, həm də öyrəndiklərimi tətbiq edirəm. Hərbi hazırlıq dərslərimdən, sözlən əsl mənasında, zövq alırıq”.

Müəllimi də Fərəc fəaliyyətindən zövq alır: “Onu özünə köməkçi təyin etmişəm”.

Şagirdlər hərbi hazırlıq dərslərini çox sevir

XI sinif şagirdi Aysu Amini deyir ki, ona tibbi yardım dərsləri daha maraqlıdır. “Silahları da öyrənirəm.”

X sinif şagirdi Rafael Qardaşov Azərbaycan silahlarını sadalayır: “Yalquzaq”, “İstiqlal”, “Mübariz”, “İnam”, “Zəfər”, “Həzi”...

Fərhad Davudov da hərbi hazırlıq dərslərini çox sevir: “Mənim də snayper silahlarına böyük marağım var. Snayperçi dəqiq olmalı, hədəfi dəqiq seçməlidir. Mən də dəqiqəm, riyaziyyatı sevirəm. Amma gələcəkdə həkim olmaq istəyirəm”.

Çağırışaqədərki hazırlıq dərslərində düzgün yığılmağı öyrənirlər

Azər müəllim dərslərinə həm də bir idmançı nəzəri ilə baxır. Hər şeyə hazırlıqlı olmağı öyrədir: “Elə hadisələr baş verir ki, təhlükədən yayınmaq olmur. Məsələn, yığılmaqdan qaçmaq mümkün deyil, ona görə də onlara düzgün yığılmağı öyrədirəm. Hər adamın ayağı sürüşə bilər, düzgün yığılmasın, heç nə olmaz. Yığılarkən əlləri yarıllarda tam açmalı, çənə sinəyə sıxılmalıdır. Şagirdlərim hər zaman idmanla məşğul olmağı da tövsiyə edirəm. Sağlamlıq üçün vacib şortlardan biri də budur. Elə yığılanda da idmançılar xəsarətsiz ötürə bilər. Onlarda onurğa sütunu gizləndiyindən yığılanda onurğanın sınma halı azalır”.

Azər Bağırılı bunu öz təcrübə-

sində də yaşayıb: “Şagirdlərimə də danışmışam. Mən institutda oxuyanda 16-cı mərtəbədən 8-ci mərtəbəyə yıxılmışam. Bizi Rusiyanın Saransk şəhərinə göndərmişdilər. Taxıl kombinatının tikintisinə cəlb edilən tələbələrəndən biri də mən idim. Onda hələ 23 yaşım vardı. Amma idmançı olduğumdan düzgün yığılmağı bildirdim. İnsan özünü itirməyə, həyəcanlanmasa, vəziyyəti idarə edə bilər”.

Şagirdləri üçün o, terror aktının qarşısını alan müəllimdir

Şagirdlərini sadəcə yığılmağa yox, hər vəziyyətə hazırlayır. Həsab edir ki, kütləvi qırğın silahlarının istifadəsi zamanı nə etməli olduqlarını, terror baş verərsə, necə davranacaqlarını bilməlidirlər: “1987-ci ildə metroda terror aktının qarşısını almışam. Uşaq corablarının içərisində metroda patlayıcıyı qoyub qaçmaq istəyən terrorçunu müəyyən edib “Ulduz” stansiyasında o vaxtkı milisə təhvil verdim. Hadisəni şagirdlərimə olduğu kimi danışır, terrorçunu necə müəyyən etdiyimi, necə zərərsizləşdirdiyimi danışırıam”.

Dərslərdə qiymətləndirmə

Nəhayət, sıra gəldi qiymətləndirməyə. Bu dərslərin “5” alanları kimlərdir?

Azər müəllim dərslərdə tələbkar, qiymətləndirmədə “xəsis” müəllimdir: “Dərslə Dövlət Himni ilə başlayırıq, hər birimiz oxuyuruq. Himni bilməyəndə qiymət yoxdur. Hər şagirdin dəftəri mütəlaq olmalıdır, yoxdursa, ümumiyyətlə, qiymət yazmıram. Dəftər şagirdin dərslərdən xəbəri olduğunu göstərən faktordur”.

Daha yaxşı qiymət üçün isə dərslərdə xeyli çalışmaq lazımdır: “Qiymətlərim real qiymətlərdir. Heç kəsə güzəşt etmirəm. Öz qızım şagirdim olub, ona birinci yarımda “2” yazmışdım. Bəzi uşaqlar tələbkar müəllimləri sevməyəndə, sonradan onlar da anlaşırlar ki, bu, onların xeyrinədir”. Məhz müəlliminin tələbkarlığı sayəsində Aysu Amini “3” qiymətindən “5” qiymətinə gəlib çıxıb. Budəfəki sarğısı da “5”-ə layiqdir: “Çalışır ki, hərbi sirlərə yiyələnsin”.

Azər müəllimdən daimi “5”i Fərəc alır. Bu dərslərdə də qiymətləndirməsi yüksək oldu: “Fərəc mənə “5” alan şagirdir”.

Ən yaxşı qiymətləndirmə isə şagirdlərinin 27 ildir rayon və ölkə səviyyəsində keçirilən yarışlarda qazandıqları uğurlardır: ““Şahin” idman oyunları 1995-ci ildən bərpə olunub. 1996-cı ildən məktəb bu oyunlara qoşulur və 1997-ci ildə ilk üçlükdə yer alıb. O vaxtdan bəri hər zaman bu yarışlarda fərqlənmişik”.

Ən maraqlı dərslər

Azər Bağırılının maraqlı keçən dərsləri başa çatır. Uşaqlar sinifdən heç ayrılmıq istəmir. Çünki Azər müəllim şagirdlərinin diqqətini cəkməyi, dərslərinə maraqla yanaşmağı yaxşı bacarır: “İstəyirəm ki, şagirdlərimiz vətənpərvər böyüsünlər, hərbi cəhətdən hazırlıqlı olsunlar. Aşağı siniflərdən öyrənməyə başlasınlar”.

Ruhiyyə DASSALAHLI